

Dorostová unie

Dorošťák

Máme tu další ročník Biblické stezky. Už po devatenácté a ti kteří se zúčastnili nultého ročníku už po dvacáté se budete scházet na regionálních kolech a ti kteří uspějí pak i ve finále, které bude letos v Pardubicích. Letos budou regionální kola 29.4.-1.5. a finále 3.-5.6.

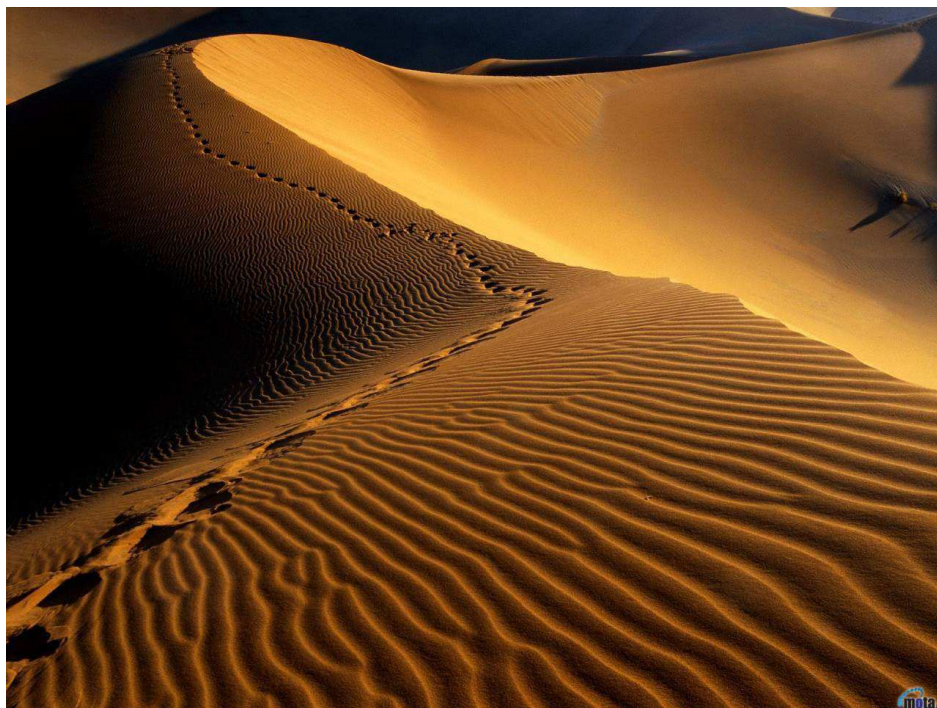
Jak už víte máme letos téma, které jsme ještě nikdy neměli. Je to Mojžíš a putování Izraelců po poušti. Příběhy to jsou velice zajímavé a místy hodně napínavé. Hlavně to jsou ale události, ze kterých se toho pro sebe můžeme hodně dozvědět a hodně se naučit a poznat.

Ponořme se tedy do příběhů, které jsou hodně staré, ale které k nám stále mluví. Stále nám ukazují, co máme a nemáme dělat. Na tyto příběhy se stále odkazujeme a stále

zasahují do našich životů, ať si to uvědomujeme nebo ne. Prostě jsou stále živé. Zkuste tyto věci najít a připomínat si je. Tak tedy hodně úspěchů a do toho.

HoHo

PROPOZICE BIBLICKÉ STEZKY

KATEGORIE STEZKA I PĚŠINKA

(úprava z 3.12.2012)

Co je Biblická stezka

A. Orientační závod tříčlenných hlídek složených z dorostenců, dětí besídek, klubů apod., kde mají prokázat především své biblické znalosti. Na jednotlivých stanovištích v terénu, která podle mapy musí nejprve nalézt, odpovídají na otázky nebo plní určité úkoly. Úkoly na stanovištích jsou vybírány ze čtyř základních okruhů:

- biblické znalosti (zahrnují 50% všech stanovišť)
- tábornické znalosti a dovednosti
- obecné znalosti
- fyzická zdatnost

Soutěží se v nepříliš náročném terénu o velikosti zhruba 2 - 3 km². Vítězem se stává hlídka s nejvyšším počtem dosažených bodů. Za dodržení časového limitu je možno dosáhnout stejný počet bodů, jako na jakémkoli jiném stanovišti. Na závod je časový limit (obvykle 3 hodiny), jehož nesplnění je penalizováno.

B. Závod ve dvou věkových kategoriích – pěšinka a stezka. Pro obě kategorie se využívá společný terén, stejná stanoviště a obě kategorie běží společně. Jediný rozdíl je v úrovni obtížnosti otázek, přizpůsobených věku. Kategorie **pěšinka** je shora omezena věkem 12 let a určena k probuzení zájmu mladších dětí o Biblickou stezku, nebo dětí s menšími znalostmi, které by jinak neměly odvahu se Biblické stezky zúčastnit. Kategorie **stezka** má navíc celostátní finále, kam ze všech regionů podle přesných pravidel postupují ti nejlepší.

C. Víkendové (nebo jen sobotní) setkání dětí z celého regionu, kde je možnost navazovat nová přátelství, navzájem se sdílet a inspirovat. Ve všech regionech se soutěží ve stejném termínu. Součástí víkendu je biblická zvěst evangelia, hry, sport, dětská bohoslužba (v neděli).

Cíle Biblické stezky

Motivovat děti k soutěži a povzbudit je tím ke studiu Bible, k získávání jiných znalostí a dovedností (schopný vedoucí toho umí využít).

Umožnit prostřednictvím zajímavé víkendové akce vzájemný kontakt dětí z různých sborů v regionu (nemusí se zúčastnit jen startující hlídky, ale celé dorosty, besídky, kluby apod.).

Umožnit vedoucím:

- ověření úrovně znalostí v porovnání s ostatními
- rozpoznání "slabin" a naplánování jejich překonávání
- zdravé vědomí příslušnosti k mateřskému sboru

Pro Dorostovou unii je to vhodná metoda sjednocování určitého rámce biblických znalostí dorostů.

Pravidla pro složení hlídek

A. kategorie STEZKA:

- hlídka musí mít 3 členy
- součet jejich věku nesmí přesáhnout 42 let
- maximální věk účastníka hlídky je 16 let
- minimální věk není stanoven
- pro stanovení věku za účelem součtu věku

hlídky rozhoduje pouze rok narození (např. v roce 2000 byl celý ročník 1984 považován za šestnáctileté) za jeden místní sbor mohou startovat max. 3 hlídky (stanice se počítají jako sbor), nehledě na počet dorostových skupin ve sboru.

B. kategorie PĚŠINKA:

hlídka musí mít 3 členy
maximální věk účastníka hlídky je 12 let
minimální věk není stanoven
pro stanovení věku rozhoduje pouze rok narození (např. v roce 2000 byl celý ročník 1988 považován za dvanáctileté) za jeden místní sbor mohou startovat max. 3 hlídky (stanice se počítají jako

sbor), nehledě na počet dorostových skupin ve sboru.

Pravidla závodu

Odst. 1) Regionální kola i finále:

Registrace hlídky. Hlídka se před začátkem závodu zaregistruje (jméno, datum narození, mateřský sbor a denominace) a složení hlídky již pak nelze měnit.

Mapy. Hlídka obdrží při registraci kopii mapy závodu. Stanoviště mohou být v mapě buď zakreslena, nebo si je hlídka do mapy zakreslí sama podle originálu, který může být vyvěšen už v předvečer závodu. Stanoviště jsou označena kroužkem a pouze očíslována, takže není zřejmé, jaký typ otázek obsahují.

Pozn.: pro některé terény existují mapy orientačních běžců. Ty je možno využít. Obecně je však mapa minimálně v měřítku 1:10 000 nebo podrobnějším. Hlídka může použít vlastní buzolu.

Startovní průkaz. Startovní průkaz obdrží hlídka při registraci a vyplní si ho. Při příchodu na stanoviště odevzdá velitel hlídky ihned průkaz vedoucímu stanoviště. Bez průkazu nelze plnit úkoly na stanovišti. Pokud hlídka průkaz ztratí je diskvalifikovaná.

Herní území. tvoří lesní terén nebo smíšený terén případně jiný vyhovující terén o ploše 2 - 3 km².

Start. Hlídka jsou shromážděny na startu a společně najednou odstartovány. Pokud je stanoviště startu zároveň i jedním z otázkových stanovišť, musí být otázky pro každou hlídku k dispozici v písemné podobě, aby měly všechny hlídky při startu stejné podmínky. Časový odstup zapříčiněný nestejnou rychlostí plnění otázek je už podmíněn znalostmi, příp. taktikou hlídky.

Pořadí vyhledávání stanovišť. hlídkou je libovolné a dává prostor pro taktiku.

Počet stanovišť. V herním území je umístěno 20 stanovišť. Jedno stanoviště může být přímo na startu.

Typ stanoviště. O obsazení jednotlivých stanovišť rozhodčími rozhoduje ředitel závodu. Pokud jsou při závodě zřízena bezobslužná stanoviště „mrtvé schránky“, musí se tomuto přizpůsobit zadání a způsob odpovědi. Otázky a úkoly však zůstávají stejné. Pokud je stanoviště obsluhované rozhodčím, plní hlídka úkoly podle jeho pokynů. Pokud je stanoviště bez rozhodčích „mrtvá schránka“, řídí se hlídka písemnými pokyny na stanovišti. Odpovědi s jednoznačnou identifikací hlídky se vkládají do schránky, která musí zaručovat stejně spravedlivé podmínky pro všechny (zejména znemožňovat náhodné ovlivňování odpověďmi jiné hlídky).

Čas plnění úkolů na některém stanovišti může být podle pokynů ředitele závodu omezen (zejména kvůli případné kumulaci hlídek). Hlídkou nezaviněný ztrátový čas na stanovišti musí být rozhodčím minimalizován.

Pohyb hlídky. Hlídka se během závodu pohybuje terénem za všech okolností společně. Pokud přibíhají na stanoviště dvě hlídky současně, dostane otázky ta hlídka, která je u rozhodčího první jako celek.

Pořadí odpovědí. Pokud stanoviště umožňuje přidělit otázky více hlídkám současně (např. v písemné podobě nebo při více rozhodčích), začíná odpovídat ta hlídka, která je na odpovědi nejdříve připravena.

Platnost odpovědí. Úkoly plní hlídka dvěma způsoby podle typu stanoviště:

a) radí se společně, ale závazná a platná je pouze odpověď kapitána

b) každý člen hlídky plní svůj úkol samostatně bez jakékoliv nápovědy ostatních z hlídky

Bodování. Bodují se odpovědi na stanovištích a dodržení času závodu. Na každém stanovišti může hlídka získat průměrně 10 bodů. Za celkový čas může hlídka získat také až 10 bodů (viz body za čas dále).

Vítězství v dané kategorii patří hlídce s největším součtem dosažených bodů.

Časový limit závodu je 2,5 - 3 hodiny. Vyhláší jej před závodem ředitel závodu.

Překročení časového limitu závodu je penalizováno trestnými body. Za každou celou dokončenou minutu nad časový limit se hlídce strhává 1 bod z celkového počtu získaných bodů za čas do 0 bodů (záporné body za čas nejsou)

Otázkové listy. Žádná hlídka nesmí znát obsah otázkových listů před startem závodu (zodpovídá ředitel závodu). Rovněž po vypršení časového limitu závodu už rozhodčí nesmí hlídce otázkový list předat. Pokud byl hlídce otázkový list předán ještě před vypršením časového limitu, může hlídka podle svého uvážení stanoviště dokončit nebo pokračovat k cíli.

Diskvalifikace. Hlídky si po dobu závodu neradí, ani se vzájemně neinformují o stanovištích apod. V opačném případě jsou diskvalifikovány.

Diváci jsou během závodu na stanovištích a nebo se pohybují po herním území tak, aby nemohli ovlivnit závod. Během celého závodu se nesmějí pohybovat spolu s hlídkami, radit jim, ani jinak zasahovat do závodu. Pokud k tomu dojde je hlídka diskvalifikována.

Protesty. Případné protesty ohledně průběhu závodu je nutno předat písemně řediteli závodu do 1 hodiny po ukončení závodu. Protest musí být vyřízen týmem rozhodčích nejpozději do vyhlášení výsledků. Případné reklamace vyhlášených výsledků je nutno předat řediteli závodu nejpozději do 1 hodiny po oficiálním vyhlášení. Na pozdější protesty a reklamace nelze brát zřetel.

Odst. 2) Finále Biblické stezky

Pravidla. Pro finálový závod platí stejná pravidla jako v regionu (odst. 1).

Postup do finále. Do finále postupují pouze hlídky z kategorie **stezka**.

Hlídky kategorie **pěšinka** soutěží **pouze v regionálních kolech**.

Počet hlídek. Nejlepší hlídky z regionálních kol postupují do celostátního finále podle klíče 1 z 5, tj. jedna finálová hlídka na každou započatou pětici startujících hlídek v regionálním závodě v kategorii stezka.

Doplnění počtu finálových hlídek Pokud je malý počet postupujících finálových hlídek, může ředitel finálového závodu nominovat další hlídky. Kritériem je bodový zisk z regionálních kol

Změna složení hlídky. Složení hlídky, která postupuje do finále nelze měnit. Výjimkou je nemoc nebo jiná závažná situace. Ve finále je však možno nahradit pouze **jednoho člena hlídky**. Tato náhrada nesmí vést k porušení pravidel o složení hlídky (max. věk a součet věku). Oprávněnost náhrady posuzuje ředitel finále. Nemůže-li hlídka tyto podmínky splnit, je z účasti ve finále vyřazena a nahrazena další postupující.

Zastoupení regionu. Postupuje-li do finále pouze **jedna hlídka z regionu** a nemůže se finále zúčastnit, smí daný region zastoupit hlídka, která se v regionálním kole umístila v pořadí jako druhá. Původní finálová hlídka oznámí svoji neúčast s dostatečným předstihem řediteli finále, aby bylo možno zajistit reprezentaci regionu.

Závěrečná ustanovení

Tato pravidla jsou **závazná** pro všechny účastníky Biblické stezky a platí jak pro regionální kola, tak pro finále.

Putování Izraele pouští

Exodus

Mojžíš narození a pobyt na faraonově dvoře

1-2

Mojžíš setkání s Bohem

3-4

Mojžíš vyjednávání

5-12

Od vyjití k přechodu Rudého moře

13,17- 15,21

Cestou na Sinaj

15,22-18

Na Sinaji

Desatero

19-20k

Uzavření smlouvy

24k

Zlaté tele, Mojžíšovo orodování a obnova smlouvy

32-34,10k

Posvěcení stanu setkávání

40k

Numeri

Tažení ze Sinaje

Pochod

10,11-10,36k

Reptání

11k

Hřích Miriam a Arona

12k

Zvědové a nové reptání

13-14k

Další příběhy na poušti

16-17k

Mojžíšova nedověra

20k

V Zajordání

Odpor Edómců a Áronova smrt

20

Bronzový had a další příběhy

21-25

Útočištná města

35

Vysvobození Izraele a jeho putování

Příběh Vysvobození Izraele a jeho putování je popisován ve čtyřech knihách Mojžíšových (2-5). Tradičně se má za to, že autorem těchto knih je samotný Mojžíš. A i když je zřejmé, že například nemohl popisovat vlastní smrt a následné události, zůstaňme u tohoto tradičního pojetí, že je autorem těchto knih. Nás budou zajímat především knihy Exodus a Numeri. To jsou knihy, v nichž se příběh především odehrává. V knize Leviticus je podrobně popisován zákon a jeho ustanovení a v knize Deuteronomium, je to zase opakování příběhu.

Tyto knihy (včetně první knihy Genesis) se staly základní částí kánonu Židovského písma, tzv. Tóry a odehrál se někdy v období 1600-1400 př.n.l. Příběh vysvobození a putování Izraele do Zaslíbené země, je pak tím nejzákladnějším příběhem víry Izraele. Je to příběh, ke kterému se vrací každý rok při slavnosti Pesach. Na příběh se nemá jen vzpomínat, ale má se skrze něj především připomínat, jaký je Hospodin. Příběh se musí vyprávět generaci, co generaci, aby každá generace věděla, že Hospodin vysvobozuje a je jediný pravý Bůh.

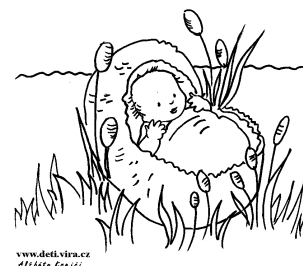
Pro křesťany je tento příběh předobrazem (náhledem) příběhu vysvobození v Pánu Ježíši Kristu. Tak, jako pro Izrael je základním příběhem Exodus, pro křesťany je základním příběhem ukřižování a vzkříšení Ježíše Krista.

Počátek příběhu Ex. 1-2

Celý příběh začíná tím, že v Egyptě se z původně malé rodiny (Jákovova rodu 12 synů) stává národ. Začátek knihy to popisuje přímo jako hemžení Hebrejci. Tím se autor snaží ukázat, že slib daný Abrahamovi, že jich bude jako zrníček písku na pláži, se začíná naplňovat. Jenže ten slib, který Bůh dal Abrahamovi, měl ještě druhou část. Budete bydlet v zaslíbené zemi. A právě o tom je vlastně celý příběh exodu, o cestě do této země, tedy o cestě k naplnění druhé části božského slibu.

Začátek příběhu nelíčí jen rozmnožení lidu, ale také to, že Egypt se stal místem sevření, úzkosti, místem k nežiti. Zaslíbená země, která je vykreslena jako ideální místo k životu, je tak v kontrastu k Egyptu, který k životu vůbec není. Jde tedy nakonec o vysvobození ze sevření a úzkosti, ne jen o přesídlení. Příběh exodu je příběhem záchrany. Pán Bůh nezůstal hluchý k nářku lidí, a proto přichází se svým vysvobozením. **Hospodin dále řekl: "Dobře jsem viděl ujařmení svého lidu, který je v Egyptě. Slyšel jsem jeho úpění pro bezohlednost jeho poháněčů. Znam jeho bolesti. Sestoupil jsem, abych jej vysvobodil z moci Egypta a vyvedl jej z oné země do země dobré a prostorné, do země oplývající mlékem a medem."**

Svoji záchranu Hospodin organizuje skrze lidi. To je dobré si všimnout, že Bůh jedná skrze člověka, ne žádnou zázračnou intervencí. Nejprve se tu objeví dvě odvážné ženy, porodní asistentky, které neposlechnou přímé nařízení Faraona a navzdory riziku, které jim hrozilo, jednají především z bázně před Bohem. Docela vtipně obelstí mocného Faraona. Hned vzápětí pak jiné dvě ženy, mladá maminka Jochebed a její dcera Miriam, propašují narozeného židovského chlapce (později pojmenovaného Mojžíš), faraonovi přímo pod nosem do jeho paláce. Tak Pán Bůh jedná skrze člověka, který má víc bázeň před ním, než před světem.

www.deti.vim.cz
Aléna Černá

Sebe zjevení Boha Ex.3-4

Příběh židovského exodu z Egypta má několik zásadních momentů. Jedním z nich je sebe zjevení Boha, někdy také popisováno jako zjevení Božího jména. Zatím se v příběhu Bible mluvilo o Bohu, což je obecné pojmenování někoho, kdo je nad člověkem. V příběhu praotců Abrahama, Izáka, Jáкова, to byl vlastně zatím jen hlas, za kterým šli, tady se začne odvíjet příběh „Jména“. Pravda velmi zvláštního jména, protože dnes už moc nevíme, jak se přesně má vyslovovat, ale hlavně nejde ani tak o jméno samotné, ale o to, jaký má význam, co Bůh svým jménem vypráví. JSEM, KTERÝ JSEM nebo BUDU KTERÝ BUDU nebo prostě JSEM. Tak nějak zní český význam jména, které Bůh zjevuje Moj-

žíšovi. Než však začneme pozorovat, že tu jde především o to, že Bůh si jméno dělá ze svých činů, slyšíme příběh jména Mojžíše.

Mojžíš znamená „vytahující“. On sám ho dostal, protože byl vytažený, zachráněný, z Nilu, z místa smrti. Je to zase předobraz toho, co bude Mojžíšovým úkolem. Skrze něho Bůh vytáhne Izraelce z místa smrti. Mojžíšovo jméno je jeho životním programem.

Zpět však k Božím jménu, protože hebrejšтина nezná samohlásky, které se doplňují až při čtení, vypadá to jméno takto J-H-V-H a označuje se jako tetragram. Časem se za souhlásky doplnily písmena z označení Pán, hebrejsky Adonaj, tedy A-O-A a tím vzniklo jméno Jahova, které se postupným nesprávným čtením změnilo na Jehova nebo Jahve. V Češtině máme docela šťastně překládáno toto jméno jako Hospodin.

Už jsme si však řekli, že tu nejde ani tak o jméno, ale o Boží program, o to jaké jméno si Bůh chce udělat, a tak se postupně v příběhu odhaluje, co to vlastně znamená, že Bůh Izraele JE TEN, KTERÝ JE. Už ve zmínce, že JE Bohem praotců, slyšíme, že Bůh je především s člověkem, tedy TEN, KTERÝ JE SOUČÁSTÍ TVÉHO PŘÍBĚHU. V té dávné době, bylo božstvo vnímáno obvykle podle území. Když jste byli v Egyptě, vládli tam podle mínění lidí egyptští bozi, když jste byli jinde, vládli tam zase jiní místní bozi. Zjevený Bůh Izraele však o sobě říká: Já jsem tam, kde je můj lid, kde jsou ti, kteří věří.

Hezky se Boží jméno jako program ukáže už při námitkách Mojžíše v 3-4 k. (přečtete a objevte tyto námitky v textu).

Mojžíš nejprve namítá: Kdo jsem já? Mojžíš si nemyslí, že by on byl ten pravý a tu slyší odpověď od Boha: Já budu s tebou. Tak si Bůh chce udělat jméno, že je s člověkem, když skrze něj zápasí. Další námitka je. Koho jim mám představit? A tady je ono tajemné sebe představení Boha. Jsem právě ten který je, ten, který byl s vašimi praotci, ten, který bude s vámi, Bůh který neopouští, ale slyší a vysvobozuje. Mojžíš však má další námitku. Neumím mluvit! Na to mu Pán Bůh trpělivě odpoví, tak já budu tvými ústy. Poslední námitku a Boží reakci pak objevte sami.

S Božím jménem se ale váže ještě jedno důležité sebe představení Boha. O mnoho dní později, když už budou Izraelci na cestě, když budou pod horou Oréb na Sinaji, když se tam dopustí modloslužby u zlatého telete, už to s nimi vypadá zle. Jenže Mojžíš se v tu chvíli za ně přimlouvá a nakonec má prosbu: Pane Bože ukaž mi svou slávu, tzn., ukaž mi, kým skutečně jsi, jaký jsi, co to tvé jméno skutečně znamená. A Pán Bůh sice Mojžíšovi řekne, že vidět ho úplně nemůže, ale něco mu přeci jen ukáže. **Hospodin odpověděl: "Všechna má dobrota přejde před tebou a vyslovím před tebou jméno Hospodin.** Mojžíš se schová ve skalní rozsedlině, a když jen trochu zezadu vidí něco z Boží slávy, především něco zaslechne a to je klíčové vyjádření Boha o sobě. Poslouchejte: **Když Hospodin kolem něho přecházel, zavolal: "Hospodin, Hospodin! Bůh plný slitování a milostivý, shovívavý, nejvyšší milosrdný a věrný, který osvědčuje milosrdenství tisícům pokolení, který odpouští vinu, přestoupení a hříchy; avšak viníka nenechává bez trestu, stíhá vinu otců na synech i na vnucích do třetího a čtvrtého pokolení.** Na začátku se Bůh představuje jako ten, jehož jméno je, JSEM S TEBOU ČLOVĚČE a tady ukazuje navíc a JSEM PLNÝ SLITOVÁNÍ, ALE KDO NEČINÍ POKÁNÍ, PONESE TREST. Boží jméno není něčím, co má Boha pojmenovat, ale co ho charakterizuje. Bůh, který je s námi, který nás vysvobozuje, který nám odpouští.

Mojžíšovo vyjednávání Ex.5-12

Tato část je známá především pro svých deset egyptských ran. Tak bude dobré vědět, jaké to rány byly. Bude však zajímavé, když si pozorně pročtete tyto kapitoly a objevíte také například tři situace, kdy Faraó už, už, chce Izraelce propustit, ale má nějaké podmínky. Důležitou částí těchto událostí je ustanovení hodů beránka. Slavnost, kterou židé slaví dodnes, slavnost, která je příležitostí celý příběh exodu vyprávět svým dětem, které se na začátku vždy ptají: V čem je ta dnešní noc jiná? A nejstarší muž začne vyprávět příběh exodu z Egypta.

Od vyjití k přechodu Rudého moře Ex.13,17- 15,21

Přechod Rudého moře je velmi symbolickou částí příběhu. Izraelci byli v obklíčení. Z jedné strany moře-smrt, a z druhé strany nepřítel, Egypt-taky smrt. Jakoby nebylo žádné další cesty. A přesto Bůh skrze Mojžíše, nečekanou cestu udělá. Než přešli, ještě byli v dosahu Egypta, ale když se za nimi zavřelo moře, už byli na cestě ke skutečné svobodě. Podobnou událost zažije znovu generace, která se narodila na poušti, jako přejítí Jordánu. V obou příbězích je ukrytá symbolika, ve které Bůh ukazuje, že otvírá cestu i tam, kde cesta už není. Opět je to zjevení, kým Bůh je a co znamená, jeho jméno, JSEM, KTERÝ JSEM. Tyto příběhy ukazují, že Bůh je ten, který i z bezcestí cestu udělá. Je to zároveň další předobraz křesťanské víry. Přechod Rudého moře je symbolikou našeho křtu a bude dobré, když vám vedoucí nebo rodiče povypráví, jak se dávný přechod moře (Jordánu) stává obrazem křtu.

Na Sinaji Ex.19-40

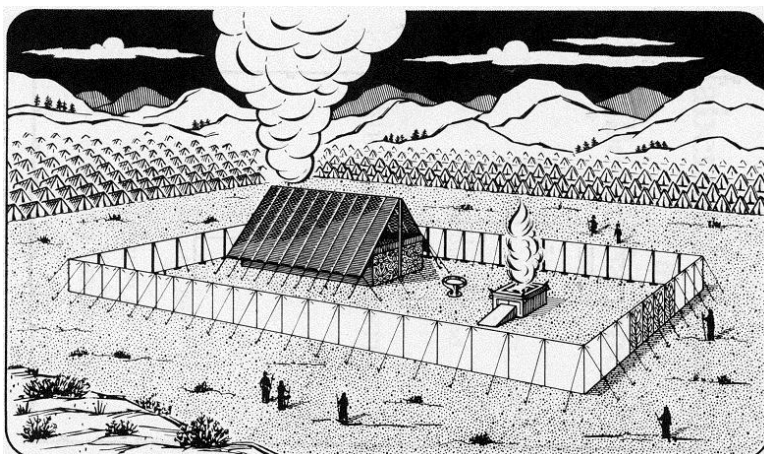
Z uvedených příběhů ještě jedna důležitá část, kterou zmíním. Velmi zásadní roli hraje v příběhu Exodu a putování pouští, pobyt Izraele na Sinaji. Je to místo, kde se Mojžíš původně setkává s Bohem u hořícího keře a teď to bude místo, kdy Pán Bůh lidu zjeví svůj zákon. Vlastně se tu Izraelci doví pravidla pro život ve svobodné zemi. Oni zatím byli jen otroky, nevěděli co je to svoboda a tak jim Bůh ukáže, jak žít ve svobodě, jak si vážit jeden druhého, jak si neubližovat, jak se o sebe postarat v nouzi atd. Nejznámější souhrn zákona je Desatero. Někdy také jako deset slov, podle úvodních slov jednotlivých částí.

Předání zákona je spojeno s jedním z těch smutnějších příběhů. Izrael, který se nemůže dočkat Mojžíše. Až přijde z hory, si Boha vyrobí. Je to známý příběh o zlatém teleti. První skutečná a velká krize, protože tady Pán Bůh jakoby ztratil trpělivost. Mezi hrozivým soudem a lidem stojí už jenom Mojžíš, přímluvce. On se postaví do trhliny mezi Boha a lid a začne prosit za milost. Zase je to příběh, který nám odkrývá, jak se Ježíš, postavil na Golgátě mezi nás a Boží soud. Mojžíš je tu předobrazem Ježíše. V jedné chvíli Mojžíš slyší od Boha zvláštní slova: **Teď mě nech, at' proti nim vzplane můj hněv a skončuji s nimi.** Copak by Mojžíš mohl Bohu něco zakázat. Zdá se, že Pán Bůh tu spíš nenápadně, říká, Mojžíši nenech mne. A Mojžíš Boha přemlouvá, Mojžíš připomíná Bohu, že přece je jiný. Všechno nakonec vyvrcholí oním už zmíněným sebe představením Boha. Milostivý a shovívavý...

Příběh pod Sinajem má ještě další rozměr a tím je stan setkávání, místo, které bude Izraelcům připomínat, že Bůh je s nimi. Ten stan je předchůdcem chrámu, který pak postaví král ??? (Jen si to najděte, který). Oblakový sloup ve dne a ohnivý sloup v noci bude znamením přítomnosti Boha. I když Pán Bůh nebydlí v chrámech, které lidé postaví, přesto se rozhodl být tam, kde se věřící lidé setkávají. Boží přítomnost není v budově, ale uprostřed božského lidu, to už znázorňoval stan setkávání nebo také stan smlouvy. Nezbývá než si zapamatovat, které hlavní vybavení (inventář) stan smlouvy měl. Bylo to celkem šest věcí. Ex.37,1; 37,10; 37,17; 37,25; 38,1; 38,8

Teď už nezbývá než se pustit do čtení a naslouchat příběhu plnému dobrodružných událostí, vítězství, boží péče, reptání a proher. Dočtete se, že Pán Bůh se postaral jak o jídlo tak o vodu na poušti, že pomohl porazit mnoho nepřátel, že si Izraelci trochu zbytečně prodloužili cestu na léta, ale nakonec Bůh byl vždy s nimi.

VERŠE

Máme tu ještě verše pro pěšinku i stezku.. Pro pěšinku jsou vytištěny tučně, pro stezku jsou všechny. Jedná se tak jako vždy o ekumenický překlad. Mnoho úspěchů.

Ex. 1, 7 Ale Izraelci se rozplodili, až se to jimi hemžilo, převelice se rozmnožili a byli velice zdatní; byla jich plná země.

Ex. 2,23 Po mnoha letech egyptský král zemřel, ale Izraelci vzdychali a úpěli v otročině dál. Jejich volání o pomoc vystupovalo z té otročiny k Bohu.

Exodus 3,1-2 Mojžíš pásal ovce svého tchána Jitra, midjánského kněze. Jednou vedl ovce až za step a přišel k Boží hoře, k Chorébu. Tu se mu ukázal Hospodinův posel v plápolajícím ohni uprostřed trnitého keře. Mojžíš viděl, jak keř v ohni hoří, ale není jím stráven.

Ex. 3,4-5 Hospodin viděl, že odbočuje, aby se podíval. I zavolal na něho Bůh zprostředku keře: "Mojžíši, Mojžíši!" Odpověděl: "Tu jsem." Řekl: "Nepřibližuj se sem! Zuj si opánky, neboť místo, na kterém stojíš, je půda svatá."

Ex. 3,7-8a Hospodin dále řekl: "Dobře jsem viděl ujařmení svého lidu, který je v Egyptě. Slyšel jsem jeho úpění pro bezohlednost jeho pohaněčů. Znáám jeho bolesti. Sestoupil jsem, abych jej vysvobodil z moci Egypta a vyvedl jej z oné země do země dobré a prostorné, do země oplývající mlékem a medem..."

Ex. 3,13-14 Avšak Mojžíš Bohu namítl: "Hle, já přijdu k Izraelcům a řeknu jim: Posílá mě k vám Bůh vašich otců. Až se mě však zeptají, jaké je jeho jméno, co jim odpovím?" Bůh řekl Mojžíšovi: "JSEM, KTERÝ JSEM." A pokračoval: "Řekni Izraelcům toto: JSEM posílá mě k vám."

Ex. 5,1 Mojžíš s Áronem pak předstoupili před faraóna a řekli: "Toto praví Hospodin, Bůh Izraele: Proput' můj lid, at' mi v poušti slaví slavnost."

Ex. 6,6-8 Proto řekni Izraelcům: Já jsem Hospodin. Vyvedu vás z egyptské roboty, vysvobodím vás z vašeho otroctví a vykoupím vás vztaženou paží a velkými soudy. Vezmu si vás za lid a budu vám Bohem. Poznáte, že já jsem Hospodin, váš Bůh, který vás vyvede z egyptské roboty. Dovedu vás do země, kterou jsem přísězně slíbil dát Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi. Vám ji dám do vlastnictví. Já jsem Hospodin."

Ex. 13,19 Mojžíš vzal s sebou Josefovy kosti. Ten totiž zavázal Izraelce přísahou: "Až vás Bůh navštíví, vynesete odtud s sebou mé kosti."

Ex. 13,21-22 Hospodin šel před nimi ve dne v sloupu oblakovém, a tak je cestou vedl, v noci ve sloupu ohnivém, a tak jim svítil, že mohli jít ve dne i v noci. Sloup oblakový se nevzdálil od lidu ve dne, ani sloup ohnivý v noci.

Ex. 14,13-14 Mojžíš řekl lidu: "Nebojte se! Vydržte a uvidíte, jak vás dnes Hospodin zachrání. Jak vidíte Egyptě any dnes, tak je už nikdy neuvídíte. Hospodin bude bojovat za vás a vy budete mlčky přihlížet."

Ex. 14,21-22 Mojžíš vztáhl ruku nad moře a Hospodin hnal moře silným východním větrem, který vál po celou noc, až proměnil moře v souš. Vody byly rozpolceny. Izraelci šli prostředkem moře po suchu. Vody jim byly hradbou zprava i zleva.

Ex. 16,3 Izraelci jim vyčítali: "Kéž bychom byli zemřeli Hospodinovou rukou v egyptské zemi, když jsme sedávali nad hrnci masa, když jsme jídávali chléb do sytosti. Vždyť jste nás vyvedli na tuto poušť, jen abyste celé toto shromáždění umořili hladem."

Ex. 16,14-15 Když rosa přestala padat, hle, na povrchu pouště leželo po zemi cosi jemně šupinatého, jemného jako jíní. Když to Izraelci viděli, říkali jeden druhému: "Man hú?" (to je: "Co je to?") Nevěděli totiž, co to je. Mojžíš jim řekl: "To je chléb, který vám dal Hospodin za pokrm."

Ex. 32, 7-8 I promluvil Hospodin k Mojžíšovi: "Sestup dolů. Tvůj lid, který jsi vyvedl z egyptské země, se vrhá do zkázy. Brzy uhnulí z cesty, kterou jsem jim přikázal. Odlili si sochu býčka a klanějí se mu, obětují mu a říkají: »To je tvůj bůh, Izraeli, který tě vyvedl z egyptské země.«"

Ex. 32, 15-16 Mojžíš se obrátil a sestupoval z hory s dvěma deskami svědectví v ruce. Desky byly psány po obou stranách, byly popsány po lici i po rubu. Ty desky byly dílo Boží, i písmo vyryté na deskách bylo Boží.
Ex 33,15 Mojžíš mu řekl: "Kdyby s námi neměla být tvá přítomnost, pak nás odtud nevyváděj!"

Ex. 33, 9 Hospodin odpověděl: "Všechna má dobrota přejde před tebou a vyslovím před tebou jméno Hospodin. Smiluji se však, nad kým se smiluji, a slituji se, nad kým se slituji."

Ex. 34,6-7 Když Hospodin kolem něho přecházel, zavolal: "Hospodin, Hospodin! Bůh plný slitování a milostivý, shovívavý, nejvyšší milosrdný a věrný, který osvědčuje milosrdenství tisícům pokolení, který odpouští vinu, přestoupení a hříchy; avšak viníka nenechává bez trestu, stíhá vinu otců na synech i na vnucích do třetího a čtvrtého pokolení."

Num. 11, 4-6 Chátru přimíšenou mezi nimi popadla žádostivost. Rovněž Izraelci začali znovu s pláčem volat: "Kdo nám dá najíst masa? Vzpomínáme na ryby, které jsme měli v Egyptě k jídlu zadarmo, na okurky a melouny, na pór, cibuli a česnek. Jsme už celí seschlí, nevidíme nic jiného než tu manu."

Num. 13,1-2 Hospodin promluvil k Mojžíšovi: "Pošli muže, aby prozkoumali kenaanskou zemi, kterou dávám Izraelcům. Pošlete po jednom muži z jejich otcovských pokolení, vždy jejich předáka!"

Num. 13,17-20 Mojžíš je poslal prozkoumat kenaanskou zemi a řekl jim: "Jděte vzhůru Negebem, vystupte pak na pohoří a zjistěte, jaká to je země a jaký lid v ní sídlí; zda je silný nebo slabý, zda ho je málo nebo mnoho; a zda je země, v níž sídlí, dobrá nebo zlá, též zda jsou města, v nichž sídlí, otevřená nebo opevněná; též zda je země úrodná či neúrodná, zda v ní jsou stromy nebo ne. Buďte odvážní a přineste něco z ovoce té země!" Byl totiž čas raných hroznů.

Num. 13,26 Přišli konečně k Mojžíšovi a Áronovi a k celé pospolitosti Izraelců na Páranskou poušť do Kádeše, podali jim a celé pospolitosti zprávu a ukázali jim ovoce té země.

Num. 14, 6-9 Jozue, syn Núnův, a Káleb, syn Jefunův, dva z těch, kdo dělali průzkum v zemi, roztrhli svá roucha a domlouvali celé pospolitosti Izraelců: "Země, kterou jsme při průzkumu procházeli, je země převelice dobrá. Jestliže nám Hospodin bude přát, uvede nás do této země a dá nám ji. Je to země oplývající mlékem a medem. Nechtějte se přece bouřit proti Hospodinu. Nebojte se lidu té země. Sníme je jako chleba. Jejich ochrana od nich odstoupila, kdežto s námi je Hospodin. Nebojte se jich!"

Num. 14,34 Podle počtu dnů, v nichž jste dělali průzkum země, poneseť své viny. Za každý den jeden rok, za čtyřicet dnů čtyřicet let. Tak pocítíte mou nevoli.

Num. 21,6 I poslal Hospodin na lid ohnivé hady. Ti lid štípali, takže v Izraeli mnoho lidí pomřelo.

Num. 21, 7 Lid přišel k Mojžíšovi a přiznával: "Zhřešili jsme, když jsme mluvili proti Hospodinu a proti tobě. Modli se k Hospodinu, aby nás těch hadů zbavil." Mojžíš se tedy za lid modlil.

Num. 21, 8 Hospodin Mojžíšovi řekl: "Udělej si hada Ohnivce a připevni ho na žerd'. Když se na něj kterýkoli uštknutý podívá, zůstane naživu."

ROZSAH ZNALOSTÍ PRO BS

1. Biblické všeobecné (podle ekumenického překladu)

Hledání v Bibli na čas

Žalmy 1, 23.

Vyznání víry

Modlitba páně

Desatero

Knihy Bible

1. Korintským 13

2. Biblické tématické (z dané knihy Bible)

Postavy

Znali se

Příběhy

Kdo řekl

otázky jsou vždy ze článků a materiálů, které jsou uvedeny v Dorošťáku k příslušné ústřední knize

3. Tábornické

Uzle

První pomoc

Zatloukání hřebíků

Hod na cíl

Příroda

Odhady

Ostatní dovednosti

4. Všeobecné

Historie

Zeměpis

Všeobecné

Topografie

Kimovka

5. Fyzické

Šplh

Ručkování

Kliky

Dřepy

Střelba

Ostatní běžné dovednosti

STROMY PRO BIBLICKOU STEZKU

Regiony

Jehličnaté stromy:

borovice
jalovec
jedle
modřín
smrk

Listnaté stromy:

akát
bříza
buk
dub
habr
hrušeň
jabloň
jasan
javor
jeřáb
jilm
kaštan(jírovec)
lípa
olše
ořešák
osika
švestka
topol
třešeň
vrba

Listnaté keře:

bez
hloh
líska
pámelník
šípek

30 ks

Finále

Jehličnaté stromy:

borovice černá
borovice horská (kleč)
borovice lesní (sosna)
douglaska tisolistá
jalovec obecný
jedle bělokorá
jedle obrovská
jinan dvoulaločný (gingo)
modřín opadavý
smrk pichlavý
smrk ztepilý
tis červený

Listnaté stromy:

bříza bílá (bělokorá)
buk lesní
dub červený
dub letní
dub zimní
habr obecný
hrušeň obecná
jabloň obecná
jasan ztepilý
javor horský (klen)
javor mléčný (mléč)
javor polní (babyka)
jeřáb ptačí
jilm (*obecně*)
jírovec maďal
lípa srdčitá
lípa velkolistá
olše lepkavá
olše šedá
ořešák královský
platan
švestka obecná
topol bílý
topol černý
topol osika
trnovník akát
třešeň ptačí
vrba bílá
vrba jíva

Listnaté keře:

bez černý
bez hroznatý
hloh (jednosemenný)
hloh obecný
líska
pámelník bílý
růže šípková
48 ks

ŽIVOČICHOVÉ PRO BIBLICKOU STEZKU

Regiony

Savci:

bobr
jelen
jezevec
ježek
krtek
kuna
lasice
liška
prase
rejsek
rys
srnec
veverka
zajíc

Ptáci:

čáp
datel
hýl
jestřáb
káně
krkavec
poštolka
rehek
sojka
sokol
sova
straka
strakapoud
sýkora
vrabec
volavka
vrána
zvonek

Finále

Savci:

bobr evropský
daněk skvrnitý
jelen evropský
jezevec lesní
ježek západní
krtek obecný
kuna lesní
kuna skalní
lasice kolčava
liška obecná
los evropský
prase divoké
rejsek obecný
rys ostrovid
srnec obecný
veverka obecná
zajíc polní

Ptáci:

bažant obecný
čáp bílý
datel černý
hýl obecný
jestřáb lesní
jiříčka obecná
káně lesní
konipas bílý
korořev polní
kos černý
krkavec velký
poštolka obecná
rehek zahradní
sojka obecná
sokol stěhovavý
sova pálená
straka obecná
strakapoud
sýkora babka
sýkora koňadra
sýkora modřinka
vlaštovka obecná
volavka bílá
volavka popelavá
vrabec polní
vrána černá
výr velký
zvonek zelený